

Természetművészet – Visszatérés az élet teremtő forrásához

Lovadi Kinga természetművész (1989, Nagyvárad) 2000–2008 között a Művészeti Szakközépiskolában tanult szülővárosában. Utolsó középiskolai tanulmányi éveit grafika szakon végzi. 2008–2014 között a kolozsvári Képzőművészeti és Design Egyetem hallgatója formatervezés szakon, ez idő alatt különböző ösztöndíjprogramok résztvevője (2009/2010: Erasmus – École supérieur des arts Saint-Luc, Liège, Belgium; 2012: CEEPUS – Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Budapest). Egyetemi tanulmányai befejeztével Nagyváradon él és alkot.

Nemzetközi képző- és természetművészeti szimpóziumok résztvevője, 2018-ban a PART természetművészeti alkotótábor megszervezője.

Néhány szóban a természetművészetéről: A „nature art” műfaja már a hatvanas évek végétől elindult fejlődésében, de csak az utóbbi évtizedben körvonalazódott a definíciója. A természetművész a természeti erőforrásokkal összhangban, azzal együttműködve alkot, a természetben megtalálható anyagokra, rendszerekre, a természet működésére reflektál, ugyanakkor a földművelő közösségek, a falusi társadalom hagyományai, magatartása is fontos inspirációs forrássá válnak.

Önmagában a természetművészeti irányzat és önmagukban az alkotások is fontos üzenetet hordoznak, olyan magatartást támogatnak, amelyben az ember keresi az elvesztett kapcsolódási pontokat a természettel, kilépve az épített civilizációból, visszatérve az élet teremtő forrásához. Ezáltal rávilágít az aktuális környezeti kérdésekre, motiválja a változást és változtatást. Ezek a művek nem tartoznak a klasszikus művészeti irányzatokhoz, nem az örökkévalóság- vagy galériahálózatnak készülnek, sokszor csak a nyomtatott vagy filmes dokumentáció marad meg utánuk.

Jelek a térben

Lovadi Kinga munkásságában mindez tetten érhető. Alkotásai természetművészeti installációk, tájban elhelyezett efemer jelek, melyek a környezet és idő változásának függvényében folyamatos átalakuláson mennek keresztül, akár el is tűnnek. Fontos szempont a felelősség, amivel a művek megvalósításra kerülnek, a természeti környezettel szembeni alázat, tisztelet. A természetben talált anyagok (kő, levél, föld stb.) válnak a munkák alapanyagává, így kerülve el a környezet bármilyen nemű terhelését. A természetet nem használja ahhoz, hogy alkosson, hanem

azzal együtt dolgozva jeleket hagy a térben, helyspecifikus installációkat készít. Sok esetben az alapanyagokban rejlő átalakulás, „élet” a művész tervezésétől függetlenül kiegészítő tulajdonságokkal, jelentéstartalommal ruházza fel a munkát. Lovadi Kinga alkotásaiban a természet és az egyén egységet alkot, ahol az individuum, az emberi test nem önmagáért való, hanem beleolvad egy nála nagyobb egészbe.

A művészt az ember és a természet közötti szimbiózis megjelenítése, létezés és elmúlás kérdésköre foglalkoztatja.

Célja az, hogy szimbólumok, jelek által rámutasson arra az elemi kapcsolatra, ami a városokban szocializálódott ember számára oly sokszor feledésbe merül: az ember és természet közötti egységre.

Légy egy fűszálon a pici él

Mindez nyomon követhető a kovásznai Kádár László Galériában bemutatott egyéni kiállításon is. A tárlat anyaga többnyire alkotótáborokban készült kompozíciók, installációk fotóiból, videóiból áll. Ezek a művek organikusan kapcsolódnak a helyhez, ahol megszülettek, mindegyiknek nagyon mély üzenete van. Például a tavaly (2022) Szentimrei Judit-díjjal jutalmazott alkotás, melynek címe *Elsősegély*, egy fűkeresztet jelenít meg a Nagyvárad melletti vörösiszap-tárolóban. Az ember által kiszipolyozott, meggyötört talaj számára jelképes gyorssegélyül szolgál a mű, mely a természet gyógyítására, az ember által okozott sebek orvoslására ösztönzi a nézőt.

A kiállítás anyaga három teremben három tematikát érint. Az első terem az önvalónk, belső lényegünk felé fordulás, a kontempláció, lecsendesedés

helye. A tér közepén egy meditációs tér került kialakításra, melyet fűmagokból kiszórt gyűrű határol. A gyűrű két pontján, egymással szemben egy-egy meditációs párna található. Egyiket a néző számára tartja fenn szabadon az alkotó, a másiktól fűszálakat növeszt ki. A meditációs tér közepén, egy samott plaketten feltüntetve jelenik meg az alkotás üzenete: „Légy egy fűszálon a pici él / S nagyobb leszel a világ tengelyénél” (József Attila: *Nem én kiáltok*).

Ebben a teremben több önarckép jellegű alkotás is elhelyezésre került. Ilyen például a *Harmadik (borsó)szem*, amelyben kis humorral fűszerezve a kibontakozásra, szellemi-lelki fejlődésre, elmélyülésre utal a művész, vagy az *Isten szötte szőnyeg*, mely alkotás Reményik Sándor verse (*A szőnyeg visszája*) egyik sorát idézi címében. Itt a hajába szőtt fűszálak révén a művész a szötte, szőnyeg részévé válik.

Kétségbe esem sokszor én is
A világon és magamon,
Gondolva, aki ilyet alkotott:
Örülten alkotott s vakon.

De aztán balzsamként megnyehít
Egy drága Testvér halk szava,
Ki, míg itt járt, föld angyala volt,
S most már a mennynek angyala:

„A világ Isten-szötte szőnyeg,
Mi csak *visszáját* látjuk itt,
És néha – legszebb perceinkben –
A *színeből* is – *valamit*.”

A következő terem azoknak a munkáknak ad helyet, melyek nemzetközi szimpóziumok keretében jöttek létre, megadott tematikára készültek.

Művíz

A különféle emberi tevékenységek, a fogyasztói kultúrának nevezett jelenség romboló, káros hatásainak összességét jelképezi a mű. Az alkotás alapanyagául műanyagot használ a művész, melyből szintetikus víz hullámokat formál. Az alkotás a NATA Wien bécsi szimpóziumon készült.

Aranyfonál

Az alkotás az indiai Narrative Movements szimpóziumon, a tábor témájára készült. Alapanyaga bambuszkéreg, mely összeillesztéséből egy aranyfonál rajzolódik ki. A kéreg belső felülete aranyozott gyöngyházfényű. Az anyag tulajdonsága, miszerint nedvesség hatására formáját változtatja, a művész akaratától függetlenül nyilvánul meg, így plusz tartalommal ruházza fel az installációt. A reggeli párák levegő hatására a kérégek csőszerűen összezáródnak, a délutáni meleg, száraz levegőben pedig szétterülnek. Így egy ismétlődő „légző” mozgás jön létre, mintha a formában élet lakozna.

Töltsd ki az űrt

Az installáció a dél-koreai Gongju városában készült a YATOO természetművészeti egyesület szervezésében zajló rezidensprogram keretében. Az alkotás a városhoz fűződő legendát dolgozza fel. A legenda egy nőstény medvéről (néhány változatban erdei tündér) és annak reménytelen szerelméről szól. Az állat beleszeret egy favágóba. Elrabolja őt és barlangjában fogságban tartja. Bocsokat szül neki s egy idő elteltével, az ember szerel-

mében bízva, szabadon engedi őt. A favágó azonban megszökik és átkel a Geumgang folyón. A medve bocsával együtt követi őt, de a folyóban, kölykeivel együtt, elmerül és örökre eltűnik.

Az alkotás a mai kor embere és elődei között húzódnó tér, idő és mentális távolságra hívja fel a figyelmet. A tátongó távolságot a kőmedve feje és hiányzó teste közötti tér szemlélteti. A látogatót a medvetest felépítésére invitálja az alkotó. Felkéri a nézőt, hogy vegyen magához egy követ, helyezze abba minden fájdalmát, negatív érzését és gondolatát, majd helyezze azt a medvefej alá, így szabadulva meg a szívet, lelket terhelő súlyoktól (zarándokutakon gyakorolt gesztus). A kövek egymásra halmozásával, a látogató közreműködésével így épül meg a medve teste, az a jelképes kapocs, ami áthidalja a tér (fent-lent), idő (jelen-múlt) és szellemiségbeli (kortárs-archaikus) távolságokat.

Az alkotásban felhasznált köveket a Geumgang folyóból gyűjtötte össze a művész, ahol is egy tökéletes szív formájú kőre is rábukkant, mintha csak a múltbéli legenda, a hely szelleme üzenete mutatkozna meg a természet elemein keresztül.

Emlékezés

A harmadik, egyben utolsó terem az emlékezés helyszíne. A felsorakoztatott alkotások az elmúlás, megemlékezés, átlényegülés metaforái. A *GyökEREK*, valamint *Levetette szép ruháját, csendesen levetkezett* című alkotásokat elődei emlékének szenteli a művész, amelyekben korabeli fényképeket, ruhadarabokat használ.